

1 TIMOTEO

NABEMA CARTA PAULOBA

TIMOTEO ITEA ʘAḐA

Pauloba nañ cartara Timoteo itea ʘasia. Timoteora Listra purudebema basía. Paulora nañrã mañ purudaa wānanebemada ʘál ʘla Hecho 14:6-23ḑe. Pauloba Timoteoda idji ume jaradiade wāmārēã edadebemada ʘál ʘla Hecho 16:1-3ḑe. Ādjia bedeã bia Jesucritodebemada zocārã puru beade ābaa jaradiasidaa.

Paulora Roma purude preso ʘadada poa 62ḑe ēdrasica ʘla. Mañbe jēda Epeso purudaa wāsia. Timoteoda mama amesia djabarã nēb̄rade beada carebamārēã. Mañbe Macedonia druadaa wāsia. Nañ nabema cartara mamaʘba diabuesia Timoteoa cricha biada diai carea.

Episode āc̄ar̄ba drōēnabema crichada jaradia panasidaa. Baribar̄a Pauloba ʘasia ababe bedeã bia Critodebema ijã pan̄neba dadjirãra cadjiruadebemada ēdr̄dida (1:1-20). Mañare ʘasia sãwã djabarãba Ācōrēã iwidiḑida pan̄da (2:1-8), djabawērãra sãwã beadida pan̄da (2:9-15), idjaba djabarã bororãda sãwã beadida pan̄da (3:1-16). Capitulo 4ḑe Pauloba ʘasia sewa jaradia beadebemada idjaba sãwã Jesucrito nezocara n̄ibaida ʘadebemada. Mañare ʘasia djabarã boroba sãwã djabarãra wagaida ʘada (5:1neba aba 6:2ḑaa). Jirũare ʘasia Crito ijã ʘlba sewada igarapeḑa wārã beadeada ijãida ʘada. Mañ awara ʘasia paratada awua ʘaié ʘada ātebar̄a ne biada o ʘaida ʘla bajãne ne biada erobai carea (6:3-21).

Pauloba nañ cartade nañrã ʘada

1 ¹M̄ra Pauloa, Jesucritoba diabueḑaa. Ācōrē dadji Ēdr̄a Edabariba dadji Boro Jesucrito ume m̄ra m̄awã ʘasidaa. Ara mañ Jesucritodeba dadjira wārãda bia beadida cawa pan̄a. ²Timoteo, m̄la nañ cartara ʘa itea ʘabar̄a. M̄neba Critora ijãna bērã ʘara wārãda m̄l warraca ʘla. M̄la quĩrĩã ʘla dadji Zeza Ācōrēba dadji Boro Jesucrito biḑa quĩrã djuburia pananida, ādji biadeba careba pananida, idjaba necai ʘai sida dia pananida.

Āĩ jaradia beaa idu jaradiabir̄dua

³Macedonia druadaa w̄i naēna m̄la ʘla beḑa djuburiasia Episode bemārēã. M̄awã osia ʘla quĩrã awara jaradia beaa waa idu

jaradiabirāmārēã. ⁴Ādjirāa jaradua drōã naēnabema nēbɔɾɔɔbadara, dadji drōã naēnabemarā trɔ zocārā jaradiabada sida waa jaradiarānamārēã. Maɔba ababe caicaya duanebibaria. Dadjirāra carebacaa Ācōrēba obi ɓɔda oɔamārēã. Ababe idji bedea ijā panɔneba poya oɔia. ⁵Mɔa māvā jara ɓɔa djabarāba crīcha biadeba, sobiadeba, wārāda Ācōrē ijā panɔneba dji quīrīā duananamārēã. ⁶Baribɔɔɔ ɔcɔɔɔɔa mañnebemada āi wāsīdaa. Maɔbe baridua bedea dadji carebacada ēpēsīdaa. ⁷Ādjirāra Ācōrēba Moisea diada ley jaradiabadada ɓa quīrīā panɔa, baribɔɔɔ bio cawa panɔ quīrāca jaradiabadamīna adua panɔa cārēda jaradia panɔda.

⁸Dadjirāba cawa panɔa mañ leyra biada. Baribɔɔɔ ariɔe jaradiadida panɔa. ⁹Mañ bēra cawadida panɔa Ācōrēba mañ leyra diaé basida dji jipa o ɓea carea, ātebɔɔɔ diasia dji ijā oɔaca carea, cɔwɔɔɔ zarea ɓea carea, Ācōrē neé ɓea carea, cadjirua o ɓea carea, Ācōrē wayadaca carea, Ācōrē igarabada carea, ādji djiabarirā beabada carea, miā beabada carea, ¹⁰daunemabada carea, ara ādji abaricarā ume miā perada obada carea, djārā nēdobuebada carea, sewaida ɓea carea, sewadeba djārā bié jarabada carea, idjaba wārā bedeaba jara ɓɔɔa oɔaca carea. ¹¹Bedea bia quiru Ācōrēnebemaba mañ wārā bedeara cawabi ɓaa. Dadji Ācōrē bia quiruba mañra mɔa diasia jaradia ɓamārēã.

Ācōrēba Paulo quīrā djuburiada

¹²Dadjirā Boro Jesucritoba mɔa ɔɓɔada diasia idji bedea jaradia ɓamārēã. Idjia cawasia mɔa ne jūmada jipa oida. Mañ bēra mɔra ɓasia idjia quīrīā ɓɔda o ɓamārēã. Mañ carea mɔa idjia bia ɓɔada aya. ¹³Naēna mɔa idjidebemada bié bedeabadjia idjaba idjiderāda bié oi carea ēpēbadjia. Djārāa bié bedeabadjia. Baribɔɔɔ idjia mɔra quīrā djuburiasia. Idjida wadi ijāé ɓada bēra adua ɓadeba māvā bié obadjia. ¹⁴Dadjirā Boro Jesucritoba idji biadeba mɔra bio carebasia idjida ijāmārēã idjaba idji quīrīāda erobamārēã.

¹⁵Nañ bedeara wārā ara bēra jūmarāba ijānida panɔa: Jesucritora nañ ējūānaa zesia cadjirua obadarā ēdɔɔ edai carea. Cadjirua obadarānebemada mɔdɔɔ dji cadjiruaara ɓasia. ¹⁶Baribɔɔɔ Ācōrēba mɔra quīrā djuburiasia. Māvā Jesucritoba mɔ, dji cadjiruaara ɓadadeba unubisia idjia jūma bia droa ɓɔda. Mɔneba dji wadi ijāé ɓeaa cawabisia sāvā ēberā cadjiruara quīrā djuburiabarida zocai ɓai jōcada erobeadamārēã. ¹⁷Ācōrēda ewariza jūmarā Boroa. Idjira beucaa. Dadjirāba ununacaa. Ababe idjidɔɔ ɓaa.^a Idjibɔɔɔ dadjirāba ewariza bia bedeadaida panɔa idjaba wayadida panɔa. Bia ɓaa māvā ɓaida.

¹⁸⁻¹⁹Mɔ warra Timoteo, ɓaa oida ɓara mɔa jara ɓɔɔɔɔɔ. Ācōrēneba ɓadebema jarapedadara quīrānebadua. Māvā Crito ijā ɓadeba, crīcha biadeba ɓaa wārā bedeara waga erobaya bia djō ɓa quīrāca. ɔcɔɔɔɔ

a 1:17. *Ababe idjidɔɔ ɓaa.* Griego bedeade ɔcɔɔɔ cartade ɓɔ ɓaa: “Ababe idjidɔɔ ne cawa ɓa Ācōrēã.”

crícha bia eroḃeadada igaradapeda ádjia Crito ijā panlra idu ḃasídaa.
 20Małga ēberārānebemarā āḃa Himeneo basía. Abara Alejandro basía.
 Ádjira młā diauru jawade ḃasia cawadamarēā Ācōrēnebemada waa bié
 bedeadié panlāda.

Sāwā Ācōrēa iwididida panl

2 1Nałda biara jaraya: jūma ēberārā carea djabarāba Ācōrēa bedeā
 djuburiadida panlā, carebamārēā iwididida panlā, idjaba bia
 ḃlada adida panlā. 2Jūma nał ējūānebema bororā carea, zarra ḃea
 carea biḃa Ācōrēa iwididida panlā dadjirāra necai ḃeadi carea, aduā
 ḃeadi carea, Ācōrē waya ḃeadi carea, idjaba ne jūmane jipa ḃeadi
 carea. 3Māwā iwidí pananida bia ḃla. Ācōrē dadji Ēḃra Edabariba
 małgłara bia unu ḃla. 4Idjia quírīā ḃla jūmarāba wārā bedeada
 cawadapeda cadjiruadebemada ēḃraḃida. 5Ācōrēra ababarl ḃla.
 Idjaba ēberārā Ācōrē ume bia ḃabarida ababarl ḃla. Mał ēberāra
 Jesucrito. 6Ara idjida idu beabisia jūma ēberārāda ēḃra ḃai carea.
 Ācōrēba ḃlāda ewaride Jesucritoba małra cawabisia. 7Mał carea młra
 idji bedeā jarabarida ḃasia. Młra idjia diabuedada ḃasia wārā bedeā
 idji ijānida panlnebemada judiorāēa jaradiade wāmārēā. Młā wārā
 bedeada jara ḃla.^b Sewada oé ḃla.

8Djabarā āḃaa dji jareḃadaza młā quírīā ḃla umaquírārāba crícha
 biadeba Ācōrēa iwididida. Małne quírū ḃeadié panlā, caicaya ḃeadié
 panlā.^c 9Młā quírīā ḃla wērārāra quírāipa, aride djiodida. Adjí budara
 jūmawāyā biya erudié panlā. Oroda wa neta nēḃla ḃeada jūmawāyā
 pēūnié panlā.^d Djio nēḃla ḃa sída jānié panlā. 10Ātebarl Ācōrē waya
 ḃea bērá wērārāba bia o panlneba bio djio panl quírāca ḃeadiḃa panlā.
 11Djabarā āḃaa dji jare panlne wērārāba chupea ūrīnida panlā idjaba dji
 bororāda waya ḃeadiḃa panlā. 12Āḃaa dji jareḃadade młā iduaribicaa
 wērāba jaradia ḃaida wa umaquírāda idji jawadea erobaida. Ātebarl wērāba
 chupea ūrī ḃaida ḃla. 13Māwā ḃaida ḃla Ācōrēba Adałda naārā oḃa bērá.
 Māwānacarea Evada osia. 14Mał awara diauruba Adałra cūrūgaé basía,
 ātebarl wērāda cūrūgasia. Cūrūgaside wērāba cadjiruada osia. 15Baribarl
 warra to panlneba wērārāra ēḃradia Critoda ijā pananibarl, wārā quírīāda
 eropanibarl, idjaba Ācōrē itea bia pananibarl. Jūma małgłara quírāipa
 ēpēnida panlā.^e

b 2:7. *Młā wārā bedeada jara ḃla.* Griego bedeade ḃcrl cartade nāwā ḃl ḃla: “Młra Critode bērá wārā bedeada jara ḃla.” **c 2:8.** *Ācōrēa iwididida.* Griego bedeade ḃl ḃla: “Jawa ḃtaa wadida.” Mał ewaride ēberārāba jawa ḃtaa wabadjidāa Ācōrēa iwidibadade. Mał bērá edaude Ācōrēa iwididiada adi cāyābara jarabadjidāa: “Jawa ḃtaa wadia.” **d 2:9.** *Neta nēḃla ḃea.* Griego bedeade ḃl ḃla “perla.” **e 2:15.** Mał versículoba jara ḃara ebuda ḃlēa. Ācōrē Bedea bio cawa ḃeamaarā Pauloba cawabi ḃasia wērārāda dji bororāēmīna bia ḃeada. Idjia jaraé basía warrarāda toḃida panlāda ēḃraḃi carea.

Djabarā wagabari sǎwǎ ɓaida ɓa

3 ¹Naǎ bedeara wǎrǎ araa: ɓaɓaɓda djabarā wagabarida ɓa quĩrĩǎ ɓaɓaɓa, biada o quĩrĩǎ ɓaɓa.^f ²Maǎ bẽrǎ djabarā wagabarira bié jaradi neé ɓaida ɓa, quima ɓa erobaida ɓa, jũmawǎyǎ ɓaie ɓa, crĩcha biadeba ɓaida ɓa, quĩrǎipa ɓaida ɓa, idji dede jũẽɓadara bia edaida ɓa, idjaba jaradia cawa ɓaida ɓa. ³Idjira beu nĩbaie ɓa. Quĩrũbi jaɓaya ɓaie ɓa, ɓteɓaɓa aduá ɓaida ɓa. Jũmarǎ ume necai ɓaida ɓa. Paratada awua ɓaie ɓa. ⁴Idji dedebemarǎ bio waga cawa ɓaida ɓa, idji warrarǎra caɓaɓa iǎ erobaida ɓa, idjaba ɓdjirǎba idjira wayadida panɓa. ⁵Ara idji dedebemarǎda waga adua ɓaɓaɓa, ɓsǎwǎ Ācõrẽ ẽberǎrǎda bia wagai? ⁶⁻⁷Crito iǎẽ ɓea biɗa idjidebemada bia crĩchaɗida panɓa. Mǎwǎ ẽberǎrǎba idjidebemada bié bedeaɗa ɗida idjaba diauruba idjira ẽberǎrǎ quĩrǎpita bié ɓa. Ācõrẽ bedea iǎana djiwiɗi ɓara djabarā wagabarida ɓaie ɓa dji dromada crĩcharǎmǎrẽ. Mǎwǎ crĩchasira Ācõrẽba idjira cawa oya diauru cawa oɗa quĩrǎa.

Djabarā carebabari sǎwǎ ɓaida ɓa

⁸Ara maǎ quĩrǎa djabarā carebabada sida jipa nĩbaɗida panɓa ẽberǎrǎba wayadamǎrẽ.^g ɓdjirǎba sewada o ɓeadié panɓa, beu nĩbaɗié panɓa, idjaba paratada awua ɓeadié panɓa. ⁹Dadjia iǎ panɓa bedea Ācõrẽba cawabidara crĩcha biadeba bio wagaɗida panɓa. ¹⁰Djabarā carebabada ɓaɗi naẽna bio quĩrǎcuɗa aɗaɗida panɓa. Maǎbe bié jaradi neé ɓeabara, djabarā carebabadada ɓeadiɗa panɓa. ¹¹Aɓari quĩrǎa ɓdji quima sida jipa nĩbaɗida panɓa ẽberǎrǎba wayadamǎrẽ.^h Nẽɓara o ɓeadié panɓa. Jũmawǎyǎ ɓeadié panɓa ɓteɓaɓa ne jũmane jipa ɓeadiɗa panɓa. ¹²Djabarā carebabariba wẽrǎda ɓa erobaida ɓa. Idji warrarǎra, idji dedebemarǎ sida bio waga cawa ɓaida ɓa. ¹³Djabarā carebabadaba oɗida panɓa jipa oɗibara, jũmarǎba ɓdjirǎnebemada bia bedeaɗa. Mǎwǎ ne wayaa neé ɓdjirǎba Jesucrito iǎ panɓnebemada poya bedeaɗa.

Wǎrǎ bedea Ācõrẽba cawabida

¹⁴⁻¹⁵Mǎra isabe ɓa aɗaɗe wǎ quĩrǎ ɓa. Mǎwǎmĩna mǎra dǎrǎisicada. Maǎ bẽrǎ naǎ cartara ɓa itea ɓaɓaɓa Ācõrẽ ẽberǎrǎra sǎwǎ ɓbaa ɓeadiɗa panɓa cawamǎrẽ. Dadjirǎra Ācõrẽ zocai ɓa ẽberǎrǎa. Idji wǎrǎ bedeara quĩrǎcuɗa jaradiabadaa ni ɓaɓa quĩrǎ awara jaradiarǎnamǎrẽ.ⁱ

¹⁶Wǎrǎda Ācõrẽba naǎ bedea cawabidara bio bia ɓa:

f 3:1. *Djabarā wagabari.* Griego bedeaɗe ɓa ɓa “dji aɓaɓa.” Cǎpũrĩǎ bedeaɗe biara “pastor” jarabadaa. **g 3:8.** *Djabarā carebada.* Griego bedeaɗe ɓa ɓa “nezoca.” Cǎpũrĩǎ bedeaɗe biara “diacono” jarabadaa. **h 3:11.** *ɓdji quima.* Griego bedeaɗe ɓa ɓa “wẽrǎrǎ.” Ācaramaara djabarā carebabada quimarǎda jara ɓa idjaba Ācaramaara djabarā carebabada dji wẽrǎrǎda jara ɓa. **i 3:14-15.** *Wǎrǎ bedeara quĩrǎcuɗa jaradiabadaa.* Griego bedeaɗe nǎwǎ ɓa ɓa: “Dadjirǎra wǎrǎ bedea de jĩrĩa, de edrebema.”

Critora nañ djarade zesia.

Ãcõrẽ Jaureba cawabisia idjira jipa ðada.

Bajãnebema nezocarãba idjira unusidaa.

Djabarãba idjidebemada judiorãẽma jaradiasidaa.

Zocãrãba nañ ëjũane idjira ijãsidea.

Ãcõrẽba idjira bajã bia quirude wayacusa edasia.

Ãi jaradiabadarã

4 ¹Ãcõrẽ Jaureba ebuða jara ðla nañ jĩrũarebema ewaride ãcãrãba Crito ijã pananara igaradapeða jai cĩrũgaya ðeada, ãdjia jaradiabi panã sida ëpẽnida. ²Mañ jairãba jaradiabi panãra ëberãrã dji biaca ðea sewaida ðeaba jaradiabadaa. Cadjirua obadaðeba mañ ëberãrã crĩchara jũma ãrĩ ðeaa. ³Ãdjirãba idu quima edabidacaa. Ne jũma codi sida idu cobidacaa. Baribãrã ãcõrẽba jũma diasia idji ijã ðeaba, wãrã ðeða cawa ðeaba idjĩa bia ðaða adapeða codamãrẽ. ⁴Ne jũma ãcõrẽba ocuadara bia ðla. Mañ bẽrã ãcõrẽba bia ðaða asidara ni abaa codidebemara igaradiẽ panã. ⁵Mañ codira ãcõrẽ quĩrãpita bia ðla ãcõrẽ ðeðeaba mãwã jara ðla bẽrã idjaba idjĩa bia ðaða abada bẽrã.

Jesucrito nezoca bia

⁶Þla jũma maãglada djabarãa jaradia ðaibãrã, Jesucrito nezoca biada ðaya. ãcõrẽ wãrã ðeða dadjia ijã panã ëpẽ ðaðeba ða jaurera ðþla wari ðaya bia ne co ðla quĩrãca.

⁷Drõa naẽnabema nẽbãrãbada biẽ ðeara igaradua. ãcõrẽba quĩrĩã ðla quĩrãca nĩbai carea cawa wãdua. ⁸Wãrãda nañ cacuara zarea o pananibãrã, ara dadji cacuada carebadia. Baribãrã ãcõrẽ ume nĩbadi carea cawa wãnibãrã, mañba dadjira ne jũmane carebaya. Idibema ewaride, tẽãbema ewaride bida carebaya. ⁹Mañ ðeðeara wãrã araa. Jũmarãba mañra ijãnida panã. ¹⁰Mañ carea dadjira traja panã idjaba bia mĩga panã. ãcõrẽ zocai ðaba ëðrã edamãrẽã jãã panã. Idjia jũmarãda ëðrã edabaria. Biara jaraibãrã, idji ijãbãdadrã ëðrã edabaria.

¹¹Jũma maãgara jaradiadua idjaba ijã odamãrẽã jaradua. ¹²Þara cĩdramĩna ni abaa idu igarabirãdua. Åtebãrã ðla ðeðeabãrãðeba, ne o ðaðeba, wãrã quĩrĩãneba, quĩrãipa ðaðeba, idjaba Crito ijã ðaðeba djabarãa unubidua sãwã ðeðida panãda. ¹³Jũmarã quĩrãpita ãcõrẽ ðeðeara jĩgua ledua, jaradia ðadua, idjaba djabarãra careba ðadua biara ijãnamãrẽã abã mã jũẽbãrãdaa. ¹⁴Ãcõrẽba ðla omãrẽã diadara quĩrãdoarãdua. Djabarã wagabadaba ãdji jawa ðla ãrã ðasidaðe ãcõrẽneba jarasidaa idjia mañra diabãrãda. ¹⁵Jũma maãgara quĩrãipa o ðadua jũmarãba cawadamãrẽã ðla ewariza biara o wãda. ¹⁶Ara ðadjidebemada, ðla jaradia ðla sida quĩrãcuita ðadua. Jũma maãgara jipa o nĩbadua. Mãwã o ðaibãrã ðara ëðrãya. Þla jaradia ðla ãrĩ ðea sida ëðrãdia.

Djabarā ume sāvā baida ɓa

5 ¹Drōārāra quēārādua, āteɓaɓa ɓa zeza ume bedeabari quīrāca ādji ume biadeba bedeadua ijānamārēā. Cūdrarāa bedeadua ɓa djabarā ume bedeabari quīrāca. ²Djorārāa bedeadua ɓa papa ume bedeabari quīrāca. Awērārāa crīcha biadeba bedeadua ɓa djabawērā ume bedeabari quīrāca.

³Pēdra wērārā dji carebaɗi neé ɓeara carebadua. ⁴Baribɓaɓa pēdra wērāba warrarāda eroɓɓaɓaɓa, wiuzaquērāda eroɓɓaɓaɓa, maɓgɓaɓa carebaɗida panɓa. Ādjirāba bio cawadida panɓa sāvā ādji ēberārāra carebaɗida panɓa. Ādji djibarirāa ne diadida panɓa djibarirāba ādjirāa dia panana quīrāca. Maɓgɓa Ācōrē quīrāpita jipa ɓa. ⁵Pēdra wērā wārāda iduba ɓaba bio cawa ɓa jūma idjia eroɓaɗa ɓa Ācōrēɓaɓa diaida. Āsa, diamasi biɗa Ācōrēa iwidibaria carebamārēā. ⁶Baribɓaɓa pēdra wērāba ababe ɓasriɗada jaɓa ɓaibɓaɓa, zocai ɓamīna beuɗaca ɓa. Maɓ pēdra wērāra djabarāba carebaɗié panɓa. ⁷Jūma maɓgɓa djabarāa obidua pēdra wērārā carea bié jaraɗié neé beadamārēā. ⁸Aɓaɓa ara idji ēberārāda, idji dedebemārā siɗa carebaca ɓaibɓaɓa, Ācōrē beɗeara igara ɓa. Idjia Crito ijāé ɓea cāyābara biéara o ɓa.

⁹Djabarāba baridua pēdra wērā trāda cartade ɓaɗié panɓa carebaɗi carea. Āteɓaɓa nāwā beaɗa ɓaɗida panɓa: sesenta poa auɗu beaɗa, umaquīrā ababe eroɓeadaɗa. ¹⁰Ādjia bia opedaɗa carea trā ɓaga beaɗida panɓa. Ādji warrarāda bia daupēɓadjiɗaɓaɓa, ādji dede zepedaɗa bia edabaɗjiɗaɓaɓa, djabarā jīrūra sagɓadjiɗaɓaɓa, bia mīga ɓeara carebabadjiɗaɓaɓa, idjaba ne jūma biada obadjiɗaɓaɓa, maɓ pēdra wērā trāra cartade ɓaɗida panɓa.^j

¹¹Baribɓaɓa pēdra wērā waɗi warrada ɓea trāra cartade ɓarānada. Ādji cacuaba o quīrā ɓaɗeɓa wayacusa quima eda quīrāɓadaa. Māwā ādjia Crito traju oɗi carea waa quima edaɗaéana apedaɗa igarabadaa. ¹²Ādjia naārā beɗe ɓapeɗa quīrāca beaɗa ɓērā beɗeade paneɓaria. ¹³Maɓ awara ādjirāra deza nīɓabadaa idjaba coa paneɓadaa. Coa ɓea awara nēɓarada o paneɓadaa, djārā nēɓaraɗe paneɓadaa, idjaba ne jaraɗi beaɗa beɗe paneɓadaa. ¹⁴Maɓ carea mɓa quīrā ɓa pēdra wērā waɗi warra ɓeara quima edaɗida, warra toɗida, idjaba ādji de siɗa bia wagadida. Māwā dadjirā dji quīrūba poya bié beɗeaeā. ¹⁵Mɓa maɗda jara ɓa ācɓa pēdra wērārāra āi wānapeda diauruda ēpē panɓ ɓērā.

¹⁶Crito ijā ɓa wērāba pēdra wērā idji ēberārā tāēna beaɗa careɓaɗa ɓa. ^kMaɓ pēdra wērāra djabarāba carebaɗié panɓa. Āteɓaɓa pēdra wērā ēberārā neé ɓaɗa carebaɗida panɓa.

j 5:10. *Jīrūra sagɓadjiɗaɓaɓa.* Maɓba jara ɓa nezoca quīrāca djabarāra carebabadjiɗaɗa.

k 5:16. *Crito ijā ɓa wērāba.* Griego beɗeade ācɓa cartade ɓa ɓa: “Crito ijā ɓa wērāba wa umaquīrāba.”

Djabarā wagabadarā ume sāvā odida panā

¹⁷Djabarā wagabadarāba bia o panā carea djabarāba crīcha biadeba ādjirāda carebadida panā ara jāwā beārānamārēā. Biara Ācōrē bedeā jaradiabadara, dadji sāvā nībaidebema jaradiabada sida carebadida panā. ¹⁸Ācōrē Bedeaba nāvā jara bāa: “Bā pacaā ne caradāgabi bāde idji itera jārādua.”¹ Idjāba nāvā jara bāa: “Ne o bāba paratada edaida bāa idjia o bābari.”^m

¹⁹Abaāba djabarā wagabarida biē jaraibāra, baribāra ēberā umēba wa ūbeaba abarida jaradaēbāra, maā bedeara ijārādua. ²⁰Baribāra djabarā wagabariba cadjiruada o baibāra, jūmarā quīrāpita quēādua waabemarāba wayadamārēā. ²¹Ācōrē quīrāpita, Crito quīrāpita, bajānebema nezocarā quīrāpita bida mā bāa jaraya: jūma māa jaradara ijā odua. Nī abāare bārādua, ātebāra jūmarā ume quīrāipa o bādua. ²²Quīrācuīta crīchaēne bā jāwara nī abāa āra bārādua djabarā wagabarida bāmārēā. Bā māwā oibāra, idjia cadjiruada osira bā sida maā cadjirua carea bedeadē bāya. Jūma cadjiruadebemada āi bādua.

²³Bāra baridua cacua biē bābari bēra ababe baidoda dorādua. Ātebāra uva bā sida bā bī carea maārī dodua.

²⁴Ācōrēba cawa oi naēna ācāra bā cadjirua o panāra dadjia ebuda unubadaa baribāra dewararāba cadjirua o panāra tēābe cawadīa. ²⁵Ara maā quīrāca ācāra bā bia o panāra dadjia ebuda unubadaa, idjāba ācāra bā bia o panāra ebuda ununacamīna mērā beēā.

Nezocarā sāvā beadida panā

6 ¹Crito ijā panā nezocarāba ādji borora waya beadida panā. Māwāra dewararāba Ācōrēda, dadjia jaradia panā sida biē jaradaēā. ²Ādjirā boroba Critoda ijā bābāra, crīchadiē panā djāba bēra wayadaēda. Ātebāra idji itea biara trajadida panā. Ādji trajudeba Crito ijā bāba parata edabari bēra quīrāneba idji itea trajadida panā. Maāgarā jaradia bādua. Idjāba māwā odamārēā ādjirāa jaradua.

Parata awua bea

³⁻⁴Abaāba quīrā awara jaradia baibāra, dadjirā Boro Jesucritoba jipa jaradiadada āi bāda aibāra, idjāba dadji jipa nībadidebema sida quīrā awara jaradia baibāra, jūma cawa bāda crīcha bāmīna wārāda adua bāa. Sobīē bādeba ijara bedeā bebaria. Baridua bedeā carea caicaya bebaria. Maāgarādeba zebaria djārāba eroā carea biē bāda, djārā ume quīrūbī jāra bāda, djārā ēcarraare biē bedeā bāda, idjāba djārā ume biē crīcha bāda. ⁵Maā ēberā crīcha ārī beara, wārā bedeā adua bea sida baridua ijara bedebadaa. Ādjirāba crīchabadaa Ācōrē ijā bādeba parata edadida.” ⁶Wārāda Ācōrē ijā bādeba nebīa

1 5:18. Deuteronomio 25:4. **m 5:18.** Luca 10:7. **n 6:5.** Griego bedeadē ācāra cartadē naā sida bā bāa: “Maāgarā ume ābaa bārādua.”

waiɓaada eropanɓa. Baribɓaɓ ara dadjia nañ ẽjũãne eropanɓa necai ɓeadiɗa panɓa. ⁷Tosidaɗe dadjirɓa nañ ẽjũãnaa ni cãrẽ sida enenaé basía. Beubadaɗe ni cãrẽ sida ededaéa. ⁸Mañ bẽrã coɗida eropanɓaɓ, cacuaɗe jãnida eropanɓaɓ, ara mañba necai ɓeadiɗa panɓa. ⁹Baribɓaɓ parata bara ɓa quĩrĩã ɓeaba ne jũma awua panɓneba cadjiruade baebadaa. Mañne ne sirié ɓe awua panɓneba, dadji ɗĩɗa ɓe awua panɓneba biɗa cadjiruade panebadaa animarã jãcaraba jidaɗa quĩrãca. Mañne ɗadjirã bio ɗĩnapeda bio bié ɓeabaria. ¹⁰Ne jũma cadjiruara parata awua ɓaɗeba zebaria. Ara mañ awua panɓneba ɗɗaɓa Crito ija pananara igarasidaa. Mãwã ɗadjira bio biéara panesidaa.

Pauloba Timoteoa obida

¹¹Baribɓaɓ ɓa Critora ija ɓa bẽrã jũma maɗgaɗebemada aĩ nĩbadua.^o Jipa nĩbadua. Ɓcõrẽra ẽpẽdua. Soɗeba wãraɗa Critora ija ɓadua. Jũmarãɗa quĩrĩã ɓadua. Jũma droadua. Jũmarã ume aduá ɓadua. ¹²Ne jũmane Critora ija ɓadua bia djõ ɓa quĩrãca. Mãwã ɓa ewariza Ɓcõrẽ ume zocai ɓaya. ɓa Crito ija ɓaɗa zocãrã duanɓ quĩrãpita jarasida Ɓcõrẽba ɓa trãsia mañ zocai ɓaira erobamãrẽa. ¹³⁻¹⁴Jũma zocai ɓeara Ɓcõrẽneba zocai panɓa. Ara mañ Ɓcõrẽ quĩrãpita mña beɗeada jaraya ɓa ija o ɓamãrẽa. Jesucrito quĩrãpita biɗa abari beɗeada jaraya idjia wãrã beɗeada Poncio Pilato quĩrãpita jaraɗa quĩrãca. Mña naɗgaɗa jaraya: mña jaradia ɓa quĩrãipa ija o ɓadua bié jaraɗi neé aɓa dadjirã Boro Jesucrito zebraɗaɗa. ¹⁵Ɓcõrẽba ɓaɗa ewaride idjira unubiya.

Ɓcõrẽ biya quiruda jũmarã Boroa.

Idjira jũma bororã cãyãbara dji dromaara ɓa idjaba jũma dji droma ɓe Boroa.

¹⁶Ababe idjida beuca. Idji ɓama dorrodorroa nũmɓ bẽrã ni aɓaɗa caita poya wãnaéa.

Idjira ni aɓaɓa ununaé panɓa idjaba poya ununacaa.

Mña quĩrĩã ɓa ewariza jũmarãba idjia bia beɗe pananida idjaba jũmarãɗa poya erobaida.

Bia ɓa mãwã ɓaɗa.

Parata bara ɓeaba sãwã oɗida panɓ

¹⁷Nañ ẽjũãne parata bara ɓearã jaradua dji dromarãɗa crĩcharãnamãrẽa. Ɓdjia ne eropanɓa dãrã droaca bẽrã jaradua mañneba bia ɓeadiɗa crĩcharãnamãrẽa. Biara Ɓcõrẽɗa crĩchaɗida panɓa.^p Idjiabɓaɓ dadjirãa ne jũmada aɗuba dia ɓa necai ɓeadamãrẽa. ¹⁸Dji ne bara ɓeaa jaradua jũmarã ume bia oɗamãrẽa. Idjaba jaradua ɗdjia eropanɓneɓemada sobiaɗeba dewararãa diaɗi carea ɓeadiɗa panɓa. ¹⁹Mãwã bia o panɓneba ne waga wãɓaɓ quĩrãca o panɓa nocoareɓema ewaride bia ɓeadi carea. Mañne ɗdjia wãrã zocai ɓaira erobeadi.

o 6:11. *Critora ija ɓa.* Griego beɗeade “Ɓcõrẽ ẽberã” ɓa ɓa. **p 6:17.** *Ɓcõrẽ.* Griego beɗeade ɗɗaɓ cartade ɓa ɓa “Ɓcõrẽ zocai ɓa.”

Pauloba naã cartade jĩrũare ðada

²⁰Timoteo, jũma ãcõrẽba jaradara bio wagadua. ãcõrẽ quĩrãpita bié ðea nẽbɔɾɔbadara igaradua. Idjaba jũma crĩcha ãcõrẽ bedea ume quĩrã awara ðeara igaradua. ãcɔɾɔba maã crĩcha ðeara necawaada abadaa. Baribɔɾɔ necawaéa. ²¹ãcɔɾɔba maã necawaara eropanɔana abadaa. Maã carea ãdjia Crito ijã pananara igarasidaa. Mãa quĩrĩã ðla ãcõrẽba idji biadeba ɔɾa careba ðaida.^q

q 6:21. *Bara.* Griego bedee ãcɔɾɔ cartade ðá ðla “bãrãra.”